130/240 Záhlaví – unifikovaný název

Pole jsou neopakovatelná.

A. Volba unifikovaného názvu

Unifikovaný název je název obsahující **nejznámější, konvenční podobu názvu** (preferovaný název). Usnadňuje přístup k záznamům jednoho díla, publikovaného pod různými názvy (variantní názvy, název originálu a překladu apod.) a v různých jazycích.

Unifikovaný název do záznamu zapisujeme, **i když není ve zdroji uveden**, ale je dohledatelný v jiných pramenech.

Nejčastěji je unifikovaným názvem **název originálu** a ten lze obvykle dohledat. (Poznámku o zdroji neuvádíme; poznámka 500 Název originálu v knize neuveden se nepoužívá.)

Pro volbu správné podoby unifikovaného názvu se používá přednostně Soubor národních autorit, dostupný na stránkách Národní knihovny ČR: http://autority.nkp.cz/

Neexistuje-li v Souboru národních autorit stanovený tvar, řídíme se následujícími instrukcemi:

U děl vytvořených **po roce 1500** by unifikovaným názvem měl být název, pod nímž bylo dílo nejčastěji publikováno v originálním jazyce. V praxi se obvykle, je-li to možné a odpovídá-li to používaným katalogizačním pravidlům, řídíme podobou unifikovaného názvu v příslušné národní bibliografii.

U děl vytvořených **před rokem 1501** by unifikovaným názvem měl být název v originálním jazyce, vyskytující se nejčastěji v současných příručkových pramenech. Pokud toto hledisko nelze aplikovat, zvolíme (v tomto pořadí):

1. název používaný v novodobých vydáních
2. název používaný ve starších vydáních
3. název používaný v rukopisech

Výjimku tvoří:

- **Klasická a byzantská řecká díla**

V těchto případech zvolíme jako unifikovaný název běžně používaný název v českém jazyce. Neexistuje-li běžně používaná česká podoba názvu, použijeme latinský název. Neexistuje-li běžně používaný název v českém ani latinském jazyce, použijeme řecký název

- **Anonymní díla, která nejsou psána řeckým ani latinským písmem**

V těchto případech zvolíme jako unifikovaný název běžně používaný název v českém jazyce, pokud takový název existuje.

Je-li třeba **odlišit** dvě díla se stejným názvem a stejným tvůrcem, lze jako doplněk zapsat např. formu díla, datum jeho vzniku, místo vzniku, případně další rozlišující charakteristiku. Tyto údaje uvádíme za názvem v kulaté závorce.

Datum jako doplněk je povinným údajem pouze u zápisu názvu smlouvy, a to v podobě RRRR měsíc DD: (2007 prosinec 21.)

Doplněk pro odlišení dvou děl se stejným názvem je nutný v případě, kdy se pro dílo/vyjádření zakládá autoritní záznam (bude tedy mít číslo autority v podpoli $7). Použití doplňku u děl, která pouze zapisujeme do polí 130/240 bez „řádného“ autoritního záznamu není nutné, záleží na rozhodnutí katalogizátora.

Pro **části děl s vlastními názvy** – vyjma posvátných knih - se vytváří unifikovaný název pod názvem části. Varianta se záhlavím pro celé dílo a s názvem části jako podzáhlavím se zapisuje jako odkaz VIZ v autoritním záznamu.

Posvátné knihy Název posvátné knihy se uvádí v českém jazyce, pokud existuje. Části posvátných knih se uvádějí jako podzáhlaví hlavního názvu.

Příklady:

1300 $aBible.$pStarý zákon.$lSlovensky

1300 $aTripitaka.$pSútrapitaka.$lČesky

V případě Bible se soubory knih, jednotlivé knihy nebo jejich části zapisují jako podzáhlaví přímo za hlavní název, tedy bez označení Starý zákon/Nový zákon

Příklad:

1300 $aBible.$pPíseň písní

Zákony a právní dokumenty

Pro sbírku mnoha různých zákonů a právních předpisů používáme jako unifikovaný název název sbírky, pod kterým vyšla, nebo její oficiální zkrácený (citační) název (nikoli dříve používaný obecný výraz Zákony atd.). Pro sbírku mnoha zákonů a právních předpisů k jednomu tématu se jako unifikovaný název volí tzv. tematický skupinový název, kde vstupním prvkem je příslušná jurisdikce.

Příklady:

71012 $aČesko.$tRozpočtové zákony

71012 $aČesko.$tZákony o sociálním zabezpečení

Seznam používaných skupinových názvů je k dispozici zde:
https://autority.nkp.cz/unifikovane-nazvy/copy_of_pouzivane-skupinove-un/

Pro **jednotlivé zákony** použijeme jako unifikovaný (preferovaný) název: a) oficiální zkrácený nebo citační název

b) neoficiální zkrácený nebo citační název užívaný v právnické literatuře

c) oficiální název zákona

d) jiné oficiální označení.

A to **v originálním jazyce**.

Pro smlouvy mezi **dvěma a více orgány** typu stát, mezinárodní nevládní organizace, Svatý stolec, další jurisdikce s právem uzavírat mezinárodní smlouvy, použijeme jako unifikovaný název„

a) oficiální název smlouvy

b) zkrácený nebo citační název užívaný v právnické literatuře

c) jiné oficiální označení, pod kterým je smlouva známá.

A to **v originálním jazyce**.

Je-li smlouva publikována jako jeden zdroj **současně ve více jazycích** (např. dokumenty Evropské unie) a žádný jazyk není primární nebo originální, vybereme za unifikovaný název název uvedený na původním (prvním) vydání jako hlavní. Pro soubor smluv známý pod společným názvem, použijeme tento společný název jako unifikovaný.

B. Zápis unifikovaného názvu

Do pole **130** se zapisuje unifikovaný název **u anonymních děl** – tj. u těch, u nichž není uveden žádný tvůrce v polích 100/110/111.

Do pole **240** se zapisuje unifikovaný název **v případě, kdy dílo má tvůrce**, uváděného v poli 100/110/111.

Pole 130 a 240 se liší v indikátorech (viz dále); volba údajů, jejich další struktura a zápis do podpolí jsou shodné. Obsahuje-li dokument dvě nebo více jazykových verzí téhož díla, nepoužívá se pole 130/240. Verze se pak zapisují do samostatných výskytů polí 700/710/711/730.

Další podrobné pokyny k unifikovaným názvům (včetně doporučených pramenů pro ověřování názvů) viz stránky Národních autorit ČR: https://autority.nkp.cz/unifikovane-nazvy

C. Pole 130/240

Indikátory pro pole 130

První indikátor: vyloučení znaků z řazení

- 0-9 Počet vyloučených znaků

(vzhledem k tomu, že úvodní člen se nezapisuje, bude mít první indikátor vždy hodnotu „0“)

Druhý indikátor: nedefinován

Indikátory pro pole 240

První indikátor: zobrazení a tisk

- 0 Název se netiskne ani nezobrazuje
- 1 Název se tiskne nebo zobrazuje

Druhý indikátor: vyloučení znaků z řazení

- 0-9 Počet vyloučených znaků

(vzhledem k tomu, že úvodní člen se nezapisuje, bude mít druhý indikátor vždy hodnotu „0“)

Podpole

$a Unifikovaný název (NO)

Úvodní mluvnický člen se vynechává (s výjimkou případů, kdy potřebujeme řadit záhlaví pod členem).

$d Datum podpisu smlouvy (O)

U unifikovaného názvu pro smlouvu se jedná o povinný údaj.

$f Data související s dílem (NO)

Datum vydání. (Datum sloužící k odlišení stejných názvů nepatří do tohoto podpole.) Zapisuje se v kulaté závorce přímo za název.

$k Podzáhlaví pro formu (O)

Obvykle výrazy jako Rukopis, Výběr, Protokoly atd.

$l Jazyk díla (NO)

Povinný údaj u překladů. Zapisuje se v českém jazyce, s velkým počátečním písmenem.

Příklad:

0411 $aspa$heng

24010 $aMidsummer night’s dream.$lŠpanělsky

24510 $aSueño de una noche de verano /$cWilliam Shakespeare

$n Číslo části/sekce díla (O)

$p Název části/sekce díla (O)

Způsob zápisu podpolí $n a $p je obdobný jako v poli 245.

$s Verze (NO)

$7 Číslo autority (NO)

Číslo autority UNIFIKOVANÉHO NÁZVU v rámci souboru národních autorit. Pokud na unifikovaný název neexistuje autoritní záznam, podpole $7 se v záznamu neuvádí.

Interpunkce

Hranaté závorky, ve kterých se unifikovaný název zobrazuje, katalogizátor nezapisuje, generují se systémem.

Podpole $a: Následuje-li další podpole, ukončuje se podpole $a tečkou. V podpoli $a lze k unifikovanému názvu (z důvodu rozlišení) připojit údaj v kulatých závorkách; tento údaj je součástí podpole $a. Následuje-li další podpole, za uzavírací kulatou závorkou se zapíše tečka.

Podpole $d: Rok podpisu, u sbírky smluv či u smlouvy mezi čtyřmi a více účastníky, se uvádí v kulatých závorkách.

Pouze následuje-li další podpole, za uzavírací kulatou závorkou se zapíše tečka.

Podpole $f není ukončeno interpunkcí (s výjimkou neukončeného či nejistého data).

Podpole $k se neukončuje interpunkcí, pokud nenásleduje podpole $n (pak se ukončuje tečkou) nebo podpole $d (pak se ukončuje čárkou).

Podpole $l se neukončuje interpunkcí, pokud nenásleduje další podpole; ukončuje se tečkou, následuje-li další podpole.

Vzor:

$aUnifikovaný název

$aUnifikovaný název (doplněk) $aUnifikovaný název (doplněk).$lJazyk díla.$kPodzáhlaví pro formu

$aUnifikovaný název.$lJazyk díla.$fData související s dílem

$aUnifikovaný název.$lJazyk díla.$kPodzáhlaví pro formu.$fData související s dílem

$aUnifikovaný název.$lJazyk díla.$sVerze

$aUnifikovaný název.$nČíslo části/sekce díla,$pNázev části sekce/díla $aUnifikovaný název.$pNázev části sekce/díla.$pNázev části sekce/díla

$aUnifikovaný název.$pNázev části sekce/díla.$pNázev části sekce/díla.$lJazyk díla

Příklady

Příklady unifikovaných názvů a záhlaví typu Autor/Název

Poznámka: autority se přebírají ze souboru národních autorit včetně jejich čísel: v polích 100, 110 a 111 je číslo autority jmenné; v poli 130 číslo autority unifikovaného názvu; v poli 240 číslo autority typu Autor/Název, i když je v tomto poli uvedena jen názvová část autority typu Autor/Název; v poli 7XX se u záhlaví typu Autor/Název uvádí pouze číslo autority Autor/Název, nikoli jmenné nebo obě!

Příklad 1

130	0	**$a**Bible.**$l**Česky**$7**unn2006374668

Příklad 2

130	0	**$a**Bible.**$l**Latinsky.**$s**Velislavova**$7**unn2009500326

Příklad 3

130	0	**$a**Bible.**$l**Latinsky.**$s**Vulgata**$7**unn2008483498

Příklad 4

130	0	**$a**Bible.**$l**Česky.**$s**Melantrichova**$7**unn2012683896

Příklad 5

130	0	**$a**Bible.**$p**Deuterokanonické knihy.**$p**Kniha moudrosti**$7**unn2009539077

Příklad 6

130	0	**$a**Bible.**$p**Evangelia.**$l**Česky.**$k**Výběr**$7**unn2006374684

Příklad 7

130	0	**$a**Ezopovy bajky.**$l**Česky**$7**unn2007418895

Příklad 8

130	0	**$a**Tisíc a jedna noc.**$l**Německy**$7**unn2008448996

Příklad 9

110	1	**$a**Československo**$7**ge131689$4aut
240	10	**$a**Benešovy dekrety**$7**kon2009518862

Příklad 10

110	2	**$a**Katolická církev.**$b**Papež (1878-1903 : Lev XIII.)**$7**ko2003186677**$4**aut
240	10	**$a**Rerum novarum.**$l**Česky**$7**kon2013780069
245	10	**$a**Encyklika Jeho Svatosti papeže Lva XIII. všem patriarchům, primasům, arcibiskupům a biskupům katolického světa, kteří sdruženi jsou s apoštolskou stolicí

Příklad 11

110	1	**$a**Česko**$7**ge128065**$4**aut
240	10	**$a**Celní zákon (1993, novela 2002)**$7**kon2010600928

Příklad 12

110	2	**$a**Národní knihovna České republiky**$7**kn20010709069**$4**aut
240	10	**$a**Výroční zpráva (Národní knihovna České republiky)**$7**kon200740761

Příklad 13

110	1	**$a**Česko**$7**ge128065**$4**aut
240	10	**$a**Rozpočtové zákony**$7**kon2007392438

Příklad 14

110	2	**$a**Shakespeare, William,**$d**1564-1616**$7**jn19981002129**$4**aut
240	10	**$a**Cymbeline.**$l**Česky**$7**aun2006373420

Příklad 15

110	2	**$a**Čapek, Karel,**$d**1890-1930**$7**jk01021023**$4**aut**$4**ill
240	10	**$a**Anglické listy.**$l**Španělsky**$7**aun2012716160

Příklad 16

110	2	**$a**Viewegh, Michal,**$d**1962-**$7**jn19990010021**$4**aut

240	10	**$a**Povídky o manželství a sexu.**$l**Ukrajinsky**$7**aun2014827712

Příklad 17

110	2	**$a**Larsson, Stieg,**$d**1954-2004**$7**xx0086887**$4**aut
240	10	**$a**Män som hatar kvinnor.**$l**Česky**$7**aun2013771604

ALE

Příklad 18

700	12	**$a**Murakami, Haruki,**$d**1949-**$**tAfutā dāku.**$l**Česky

[Autor/Název není v souboru autorit, proto není podpole $7]

Příklad 19

700	12	**$a**Čechov, Anton Pavlovič,**$d**1860-1904.**$t**Djadja Vanja.**$l**Česky**$7**aun2008475526

Příklad 20

700	12	**$a**Havel, Václav,**$d**1936-2011.**$t**Zahradní slavnost.**$l**Gruzínsky**$7**aun2012688861

Příklad 21

700	12	**$a**Havel, Václav,**$d**1936-2011.**$t**Antikódy.**$l**Katalánsky

[Autor/Název není v souboru autorit, proto není podpole $7]

Příklad 22

100	1	**$a**Fry, Michael,**$d**1959-**$7**xx0184642 **$4**aut**$4**ill
240	10	**$a**$aKing Karl.**$l**Česky
245	10	**$a**Povedená partička.**$p**Král Karl /**$c**Michael Fry ; z anglického originálu The odd squad - King Karl ... přeložil Lumír Mikulka

Příklad 23

505	20	**$a**Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod –**$t**Smlouva o Evropské unii –**$t**Smlouva o fungování Evropské unie –**$t**Všeobecná deklarace lidských práv – **$t**Evropská charta místní samosprávy
710	22	**$a**Evropská unie.**$t**Treaty on the Functioning**$d**(2007 prosinec 13.).**$l**Česky**$7**kon2016914876
730	02	**$a**Treaty on European Union**$d**(1992 únor 7.).**$l**Česky**$7**unn2016898490
730	02	**$a**Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms**$d**(1950 listopad 4.).**$l**Česky**$7**unn2010559329
730	02	**$a**Universal Declaration of Human Rights**$d**(1948 prosinec 10.).**$l**Česky**$7**unn2016898487
730	02	**$a**Europe Charter of Local Self-Government**$d**(1985 říjen 15.).**$l**Česky**$7**unn2016898480

Příklad 24

710	2	**$a**Bibliothèque nationale de France.**$k**Rukopis.**$n**Fr. 2810**$7**kon20221163489

From:
https://prirucky.ipk.nkp.cz/ - **Metodické příručky pro knihovny**

Permanent link:
https://prirucky.ipk.nkp.cz/katalogizace/monografie/130_240

Last update: **2024/12/10 14:22**